

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsis Kálmán.

Adóprés.

Makó, dec. 12.

Van-e adófizető polgár, aki jó lélekkel elmondhatja, hogy valaha is tudta, avagy tudja, hogy mennyi az adója? Van-e, aki eligazodott valaha is az adók különböző nemének labirintusában?

A jó adóalany akárhányszor meg-sokalja a lehető legrövidebb idő-közökben jelentkező végrehajtások-at, azután a rövidesen reákövet-kező ijesztő árverések tömkelegét, — neki fohászkodik, belenyul a pénzes tárca legeslegmélyébe, ki-szedi a nagy pénzt, kis pénzt az utolsó fillérig, siet vele az adóhi-vatalba és lerakja mind azt a pénzt, amit elvont sokszor a legszüksé-gesebb fentartási eszközöktől.

Kénytelen elfelejteni a ruhahiányt; gondolja, hogy a szélfelé kíván-kozó ócska téli kabát majd csak kibírja még a télen. Hátha jövőre inkább telik. Igyekszik abba hagyni a dohányzást is, beletörődik azon önmagát való vigasztalásba, hogy elég egy héten egyszer-kétszer hus-éiteit fogyasztani.

Nos és mi történik? A legkö-zelebbi alkalommal újból nyakán van az adóvégrehajtás, jön az ár-verés, fizetni és fizetni kell újból és ismételt. Most már úgy találja a megnyomorgatott adózó polgár, hogy de bizony két évig kell a szakadozó téli kabátnak kitartania és elég, ha a husételt hírből ismeri.

Nézzünk csak bele egy adó-könyvbe! Van benne vagy tizenhá-róm rovat széltében. Huzódik le-fel talán ezer rovat, vagy leg-alább is huszonhárom. Ezek mind-egyikében díszesleg, elég mérgeesen egy-egy adótétel. Állandó a hátra-lék rovat, állandó a városi adó, a megyei pótdadó, utadó, közmunka pótdadó, iparkamarai illeték, száraz-éri ártér, (tőke, kezelés.) Körös-Tisza-Maros, Duna, Dráva, Ta-polcsa ártér (itt egy kicsit elszala-ladtunk, de kicsire ne nézzünk.) Jön a beteg-ápolás és az — el ne dőljünk a sulya alatt, — állami adók sorozata! Szóval mind a ro-vat állandóan hátralékos.

Mikor aztán menni kell a pénz leszurkolására, akkor aligha tud valaki eléggé melegen öltözködni, hogy ne fázzen, ne dideregjen. Kál-vária az, tisztára kinszenvedés. Hi-szen fizetni, az álmoskönyv szerint is: rossz. De fizetni úgy, ahogyan

az adót kell, az már a rosszáll is rosszabb.

Megyünk keresztül szobák vég-telenjén, látjuk a verejtékes, ha-sonló ajku kollegák tömegét. Vá-runk időtlen-időkiig. Ha reánk ke-rül a sor, kapunk vagy tíz tételt, amint beosztják kerek negyven, vagy hatvan koronánkat. Vissza a pénztárhoz, ahol hasonló sors vár reánk, akkor vesszük észre, hogy a kerek összeg kevés. Mert hozzá társul kérelhetlenül a késedelmi kamat, a behajtási összeg, kezelés és ki tudja, hogy még mi.

Nos hát itt álljunk meg. Valaki — nem nagy adózó, de annál szo-rongatottabb adóalany, fizet egy évben négy-öt alkalommal. Nézze meg a rovatokat jól és számolja össze a csekélyégeket; a járulé-kozt. Bizony kitesz az évente nyolc-tíz koronát is. Hát ez nagy kár és igazán súlyos. Épen azért, ha már a magas kincstár az adó-zás mellett ezeket a terheket is re-ánk rója, igyekezzünk szabadulni tőlük és ha megerőltetve is, fizet-sünk idejében.

Ezt a tanácsot meg kell sziv-velni, mert az adóbehajtás közgei-tői ered. Az sílfi, hogy honnan vesszük elő mindenkoron — pon-tos időben — a mindenféle adóra, az egyetlen eszközt, a nincsetlen-ség csak néha látható jelképét: a — pénzt.

— s.

— Tisztújító közgyűlés. A város-nál ez idő szerint üresedésben van az irodaiszli, városgazdai és a segédmérnöki állás, melyekre a polgármester által meghirdetett pá-lyázat is lejárt. Minthogy az üre-sedésben levő állások betöltése igen sürgős, a polgármester ma megkereste a vármegye alispáni hivatalát az üresedésben levő áll-ások betöltéséhez szükséges tiszt-újító közgyűlés kitűzése iránt.

— Szolnok új képviselője. Szol-nokról jelentik: Sipos Orbán Kos-uth-párti jelöltet, miután Nagy Uzor visszalépett a jelöltségtől, hétfőn egyhangulag a szolnoki kerület országgyűlési képviselő-jévé választották.

— A közigazgatási bizottság ülése. Csanádvármegye közigazga-tási bizottsága holnap, szerdán délelőtt tartja meg Hervay István alispán elnöklésével december havi rendes ülését.

Akasztás lesz Nagyváradon is Itélet a jákóhódosi gyilkosok ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, dec. 12.

Tegnap volt a Sipos Bálint és tár-sai gyilkossági ügyében az esküdt-széki fő tárgyalás utolsó napja.

A közönség valósággal megostro-molta a törvényszék épületét és zsu-foltság megtöltötte a tárgyalási ter-met.

Korn Lajos törvényszéki elnök reggel 9 órakor megnyitotta a tár-gyalást és bevezetette a vádlottakat. Sipos Bálint az elnök felszólítására valóságos védőbeszédet mondott ma-ga mellett, a melyben újból hangsú-lyozta, hogy Filippás Lőrincet önvé-delemből ölte meg.

Nagy Bálint kijelentette, hogy nem kíván semmit felhozni védelmére, ellenben Filippás Lőrincét kijelen-tette, hogy elismeri ugyan, hogy fel-bujtó, de tagadja, hogy felbuztatta volna Sipos Bálintot férje meggyil-kolására. Az elnök azon kijelenté-sére, hogy a nyilatkozatban ellent-mondás foglaltatik, nem tudott vá-laszt adni.

A bíróság ezután a tanácskozá-sra vonult vissza és kihirdette, hogy két új kérdést vett fel a már megállapi-tott kérdések közé, amelyek egyike Sipos Bálindra vonatkozólag az ö-nvédelem fenforgására vonatkozik, a másik pedig Filippás Lőrincénél a hitvesgyilkosságra való felbuztás kér-dését tartalmazza.

Az elnök egy óra hosszat tartó rezümében kioktatta az esküdteket teendőikről, akik 11 órakor a ta-nácskozá-sra vonultak vissza.

Délután 2 órakor az esküdtek meg-hozták a verdiktjüket, amelylyel Nagy Bálintot egy esetben, Sipos Bálintot pedig két esetben előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságban bűnösnek mondták, míg Filippás Lőrincénét nem bűnös-nek jelentették ki. A mellékkér-désekre az esküdtek nemmel feleltek.

Azután a bíróság visszavonult a tanácskozá-sra és délután fél négy órakor hirdette ki az ítéletet. A tör-vényszék az esküdtek verdiktje alap-ján Sipos Bálintot kétfoldbeli gyil-kosság bűntette miatt köztöltési há-lálra, Nagy Bálintot pedig életfogy-tigani fegyházra ítélte.

Filippás Lőrincénél a felbuztás vádja alól felmentették és azonnal szabad-lábra is helyezték.

A bíróság ítéletében Nagy Bálindra vonatkozólag súlyosbító körülmény-nek vette, hogy feleségét éjjel, orozva támadta meg, lehetlenné téve neki a védekezést. Enyhítő körülményként figyelembe vették büntetlen előéletét. Siposra nézve súlyosbító körülmény-nek tekintették, hogy két gyilkossá-got követett el, hogy Filippást ke-gyeltlenül, orozva gyilkolta meg és holttestét cinikus módon feldarabolta. Enyhítő körülményt rá nézve a bírós-ág nem talált.

Az ítéletet a vádlottak mezdulat-lanul hallgatták végig. A felmentett Filippásné a bíróság szabadlábra helyezte. A többiek fogva maradnak.

A vádlottak elnöknek arra a kér-désére, hogy megértették-e az ítéletet hozzájárulnak-e védők semmisségi panaszaihoz, igennel feleltek. Sipos az elnök külön kérdéseire, vajon kíván-e a királyhoz kegyelemért for-dulni, igennel válaszolt. Az után óriási tömeg várta a vádlottakat, aki-ket csak este 7 órakor szállítottak át az ügyészség börtönébe. A bíróság az ítélet kihirdetése után kegyelmi ta-nácsa alakult át.

Sipos Bálint reggel mosolyogva foglalta el a helyét a vádlottak pad-ján, még arra is volt kedve, hogy Filippásnéhoz közelebb húzóda volt szeretőjét megölelgesse. A börtön-őrök utasították rendre, amire Sipos cinikusan nevetett. Amikor az ügyész halált kért a fejére, akkor egyszerre megtört, az arca ónszínű lett. Tudó-sítónk alkalmat talált arra, hogy ami-kor a verdikt után a bíróság ítélet-hozatalra vonult vissza, pár szót vált-son Sipos Bálinttal.

— Hogy érzi magát? — kérdezte tőle tudósítónk.

Sipos újra magára erőltetve hely-keségét válaszolt:

— Elég jól, semmi baj!
De azután mégis aggodalmasan hozzátette:

Mit gondol, mi lesz az ítélet?
Még mielőtt a választ bevárta volna, így folytatta:

— Hát köté! Jobb is, legalább csak öt percig kinlódok!

— Nem fél a haláltól! — kérdezte tudósítónk.

A közkedvelt makói IDEÁL-crème, ma már a legtökéletesebb arcfinomító

vegyi készítmény, mely állandóan hasz-nálva, az arcnak üdéséget, szépséget köl-csönöz. Egyedül a készítőnél,

Kudar Lajos

makói újvárosi gyógyszerárában kaphatók.

Ideál-crém 1 tégly 1 korona, Ideál-tej 1 korona, Ideál-szappan 70 fillér, Ideál-pouder 3 féle színben, u. m.: fehér, rózsá és krém színben, do-bozza 1 kor. Csak az a valódi készítmény, mely törvényes védjegyben KUDAR-névvvel van ellátva. E készítmények Párisban 1897-ben aranyéremmel, díszokl. és francia éremkereszttel lettek kitüntetve!

— Hát olyannak látszom én, mint aki fél? — vágta rá nagy hetykén. — Tudtam az első pillanattól, hogy mi vár rám.

— Gondolja, hogy megérdemli a büntetést?

— Nem érdemlem meg, mert önvédelemből cselekedtem! Különben, ha már így van, legjobb volna egy szál szivar! No, de az is lesz, majd a siralombházban!

A fölmentett Filippásné tudósítónk előtt azt mondta, hogy összeszedi a gyermekeit és Jákóhódosra megy lakni. Sárosi rá hagyja portáját, ott marad, hogyha a falu ki nem üldözi.

A földmivelésügyi tárca.

Hanyag honatyák.

A t. Ház ülése.

— Telefon tudósítás. —

Budapest, dec. 12.

A földmivelésügyi tárca költségvetése iránt a képviselőház semmi érdeklődést sem mutat. Ma fél tízezer órákor annyi képviselő sem volt jelen a Házban, hogy az elnök az ülést megnyithatta volna. Sőt az elnök kénytelen volt a katalógust felolvasatni, hogy szigorúbb rendszabályokkal kényszerítse a képviselőket az ülésen való részvételre. A katalógusolvasás végén azután kitünt, hogy mégis sikerült negyven képviselőt összehozni. Annyi kell ugyanis ahhoz, hogy a Ház tanácskozásképes legyen.

A politikában teljes a szélcsend. Ha a Ház szombatig nem fejezi be a kultuszvitát, Lukács pénzügyminiszter egy havi indemnitást kér a Háztól.

Gróf Khuen miniszterelnök szerdán vagy csütörtökön fejezi be semmeringi üdülését s mielőtt Budapestre utazik, kihallgatáson jelenik meg a királynál. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják ezt a kihallgatást.

Návay Lajos elnök féltizenegy óra után nyitotta meg az ülést.

A jegyzőkönyvet hitelesítik.

Az elnök tekintettel a jelenlevők esekély számára, felolvasatja a katalógust, melynek végén jelentette, hogy a Ház tanácskozásképes. Majd felszólította a Ház tagjait, hogy az üléseken pontosabban jelenjenek meg.

A napirend szerint következett a földmivelésügyi tárca költségvetésének tárgyalása.

Krolopp Hugó munkapárti volt az első szónok. A fiatal honatya halk hangon, hadarva mondta el mondanivalóját, úgy, hogy beszédét a legközelebb ülők is alig hallhatták. Dicsérettel szól a tárca költségvetéséről s annak a reményének adott kifejezést, hogy a tárca keretében leterített reformok a legmesszebb menő igényeket is ki fogják elégíteni. Szükségességét látja azonban a gazdasági tanintézetek szaporításának és a minta gazdaságok létesítésének, melyek az ország szakszerű gazdasági életét vannak hivatva fejleszteni. Helesnek tartaná, ha a kormány a negyedik polgári iskolával kapcsolatban gazdasági tanfolyamot nyitna. A költségvetést elfogadta.

A következő szónok Juriga Nándor tót nemzetiségi volt, aki a felvidéki legelők rendezését kérte a kormánytól.

Ülés vége 2 órakor.

Lapkihordó-fiúk

felvételnek a kiadóhivatalban.

Csipkeverő tanfolyam Makón.

Értekezés a létesítés érdekében.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, dec. 12.

A makói gazdasági népiskola tanító testületének, ezek között különösen Major Irén és Vermes Malvin tanítónőknek a kezdeményezésére és az utóbbiak buzgólkodására nagyon életrevaló és üdvös eszme nyer már a közeli napokban megvalósulást városunkban.

Arról van szó, hogy a gazdasági iskola tanító testületének a vezetése és felügyelete mellett csipkeverő tanfolyam létesül nálunk a téli hónapok tartamára.

Major Irén és Vermes Malvin tanítónők az elmúlt napokban már megtették erre nézve az előkészületeket s a tanfolyam helyül a makói katolikus kör egyik helyiségét sikerült elnyerniük.

Ma délután öt órára aztán értekezletre hívták az érdeklődőket s az értekezleten 30—35 leány és asszony jelent meg, akik aztán megbeszélést a további teendőket.

A karácsonyi ünnepek előtt már csak előzetesen tájékoztató órákat fognak a tanfolyamon tartani s ezen órák már e héten, csütörtökön délután 2—4 közt kezdetüket veszik. Az ünnepek elteltével azonban teljes munkával fogják folytatni a csipkeverési tanulást az arra jelentkezők.

Amint a mai értekezletből gyanítható, a tanfolyamra számosan fognak jelentkezni. Már is 20—25 asszony és leány iratkozott be.

A részvételi díj az egész tanfolyamra, mely 2—3 hónapon át fog tartani, személyenként 15 korona.

A tanfolyamot melegen ajánljuk közönségünk pártfogásába ennek a közönségnek a - saját érdekében.

Alkalmunk volt megtekinteni azt a munkát, melyet a tanfolyam vezetője produkál s a milyennek az utána csinálására fogja tanítani a jelentkező csipkeverő tanulókat is. Mondhatjuk, hogy egyenesen művészi alkotás e téren, a milyét nőinknek is alkalmuk lesz, nem is nagy fáradság és kevés kiadás árán e tanfolyamon megtanulniok. Ez a csipke, amit itt láttunk, méltán vetekedhetik a legfinomabb s legelsőbbrendű brüsseli avagy párisi csipkével.

Ambiciózus hölgyeinket igazán ösztönözheti a vágy, hogy ezen csipkének az előállítását elsajátíthassák, mert ez által nemcsak műizlésük finomul, hanem gazdaságilag is nagyon jól fognak kijönni, hogyha önmagok elkészíthetik majd azt a csipkét, a mit most külföldről hozatva méreg drága-pénzen kénytelenek összevásárolni. E mellett még hazafias érdem is, ha elsajátítanak olyan művészetet, amit idáig csakis külföldről kaphattunk.

A kezdeményezőket igaz dicséret illetheti e nemes és hasznos téli szórakozás létrehozásáért.

s-l.

Szerencsétlenül járt gazdálkodó.

Vigyázatlanúság következménye.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, dec. 12.

Az emberek soha nem fognak eléggé okulni a fegyverrel való bánás tekintetében. A lapok mindennap hoznak egy-két szenzációs közleményt arról, hogy a fegyverrel ügyetlenkedés, most itt, majd amott oitotta ki egy-egy ember életét.

Az óvatosságot soha nem teszi valódi tulajdonává, ha halom számra is olvassa ezeket a rémes közleményeket. Különben is emberi gyarlóság az, hogy az ember mindenre jobban tud vigyázni, mint a saját életére.

Nem egyszer van alkalmunk nekünk is saját városunkban, meggyéknben történt olyan szerencsétlenségekről írni, melynek oka az a vigyázatlanúság, melyet sokan a fegyverkezelés körül tanusítanak.

Most is ilyenről kell hírt adnunk. Egy gazdálkodó ember töltött revolverét tisztogatta. A fegyver elcsúszott s a gazda melletti keresztül furta. A szerencsétlen ember most élet-halál közt fekszik a kórházban.

Magáról a szomorú esetről a következő értesítést közöljük:

Sajtós Mihály makói gazdálkodó tegnap bent járt a városban és csak délben indult ki tanyájára. Mint-hogy anyósát: Vas Dánielét régen nem látta, annak tanyája felé hajította lovait, hogy azt is meglátogassa.

Egy óra lehetett, mikor Vas Dánielné tanyájára ért. Anyósa kint az aprójszág körül volt elfoglalva, kinek csak köszönt és aztán kifogta lovait, ő maga pedig bement a tanyába.

Körülbelül tíz percig ült a szobába, mikor eszébe jutott új revolvere. Kivette a zsebéből és látta, hogy annak csőve bent a meleg szobában megizzadt. Elővette zsebkendőjét, melylyel törölgetni kezdte a veszedelmes fegyvert. Törölgetés közben a fegyver eddig még meg nem állapított módon, de bizonyára vigyázatlanúságból elcsúszott és a golyó behatolt Sajtós mellén és a hátán jött ki.

A lövésre figyelmes lett Vas Dánielné. A szobába futott és ott találta vejét vérző mellrel a földön fekvő.

Nyomban befogatott és a súlyosan sérült embert behozatta a megyei kórházba, hol ápolás alá vették.

A szerencsétlen gazdálkodó életben maradásához kevés a remény.

Gyomor baj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirrágást, hasmenést és egyéb gyomorirrágást. Hirtelen roszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon eli x.fumar flo védjegy rajta van.

Különleges pálinka-árjegyzék.

5 éves kajszin-barack pálinka literje 1 frt. 50 kr.,

10 éves kajszin-barack pálinka literje 2 frt.

Valódi ó-törköly pálinka literje frt. 20 kr.

Iritz Sámuel özv. cégnél

Valódisáqért szavatosságot vállal a cég.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptára. December 13. Szerda. Római kath. Otília sz. Gör. kath. November 30. András aps. — Nap két 7 óra 40 perckor, nyugszik 4 óra 8 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Egyelőre lényegtelen hőváltozás, sok helyütt csapadék, később megélénkülő szelkekkel. — Sürgönyprognózis: Sok helyütt csapadék, változékony. Déli hőmérséklet: 6-0 fok Celsius.

— Megsemmisített virilisjog. Megemlékeztünk arról, hogy Elek Lajos megfélebbezte Dégi István Ferencnek a városi képviselőtestületbe virilis jogon való bejutását azon az alapon, hogy az illető büntetve volt. Az alispáni hivatal Elek Lajos felebbezésének helyét adott.

— Adományozás. Kemény Béla vendéglős ma 50 korona adományt fizetett be a makói izraelita hitközség pénztárába az új templom építési céljaira. Az adományért ez uton fejezi ki köszönetét az izraelita hitközség előljárásáért.

— Jóváhagyott alapító levél. Lovnovics László évekkal ezelőtt 10.000 koronás alapítványt tett, melynek kamatait minden évben egyik zenekar kapja. Erről az alapítványról nem régen készített alapító levelet a városi tanács. Az alapító levelet ma küldötte vissza a miniszter melyet jóváhagyó záradékával ellátott.

— A vidéki vásárosok korlátozása. Az Ipartestületek Országos Szövetsége több vidéki ipartestület indítványára mozgalmat indított a vidéki országos vásárosok korlátozása ügyében és felterjesztést fog intézni a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy újabb országos vásáros engedélyezésénél a lehető legszigorúbb mértéket alkalmazza.

— A közönség figyelmébe. A rendőrséghez több rendbeli panasz érkezett, hogy az inasok esti tanóráik elvégzése után a házak falaira nemcsak helytelen dolgokat irnak, de igen sok esetben a falakat is rongálják. A rendőrség most éberebb figyelemmel kíséri ezentul az inasok magaviseletét, egyuttal figyelmezteti a tanoncokat tartó iparosokat, hogy tanoncikat az ilyen cselekményektől tiltsák.

— Kedvezmény a szőlőmivelőknek. A m. kir. államkincstár mindazokat, akik szőlőiket szőlőkéneggel tartják fenn, két harmadrész adóelengedésben részesíti. Az ujonnan ültetett szőlők után 10 évi adómentességre van törvényes igényük a szőlős gazdáknak. Azon szőlőterület, melyet a filoxera elpusztított, bejelentendő és a művelési ágban történt változás feljegyzése kérhető, mert a szőlők magasabb adó alá esnek.

— Postarablás Aradon. Aradról jelentik: Ma délután hat óra előtt néhány perccel egy 17—18 éves kormos arcú, gyári munkás külsejű ember behatolt az aradi Karolina-utcai postahivatalba és az ajtót, amely a postahivatalt a közön-

ség részére fentartott helytől elválasztja, felnyitva, egyenesen Varga Emília postamesternő asztalához lépett, őt félrelökve, belemarkolt a postamesternő asztalán levő pénzbe, 4500 korona papírpénzt hirtelen a zsebébe gyűrt és kirohant. Az ajtóban az egyik tisztviselő megragadta a karját, a rabló azonban félrelökte és kirohant az utcára. Az egyik hivatalnoknő utána futott és rendőrért kiabált, azonban a környéken nem lévén rendőr, a rabló elmenekült. A rendőrség erőlyes nyomozást indított, de eddig nem akadt a tettes nyomára.

Mongósóhaj. „Haj be ravasz ez a Tisza Pista, jaj de ravasz! Dicsőhimnusz zeng Zichy grófnak a valóságos irányzatért, pedig egyik sem kell se testének, se lelkének. Hanem hát örökölt ő kegyelme a bihari pontok nagy felakasztójától egy szellemi tulajdonságot: a rókaságot. Most is ravasz ésszel megszimulván, hogy a trónörökös a helyzet és közel jövő ura, neki pedig egyetlen kedves embere az egész kabinetben gróf Zichy János: Zichy főle tartja a napernyőt, őt védi, óvja, bár nem szorult rá. Lám, lám, kedves, kis mungóska testvérek, még mindig sok a tanulni valónk!”

A kehes ló. Bajusz János földművesember ma panaszt emelt a rendőrségen Cz. Kis Mihály makói lakos ellen, hogy ez neki a hó 4-én 190 koronáért egy olyan lovat adott el egészséges gyanánt, melyről pár nappal ezelőtt kiderült, hogy kehes. A feljelentés folytán Cz. Kis Mihály ellen család miatt megindult az eljárás.

Bámulatos az a tökéletesség, ami az Uránia most érkezett gyönyörű műsorát jellemzi. Egyik képe szebb, mint a másik, csupa újdonság valamennyi s látványosság, életből vett drámai történet és kacagtató históriák váltakoznak a műsoron. Hogy egyebet ne említsünk, Pali már megint olyan két esemény hőse, hogy a közönség nem fogyhat ki a kacagásból. A remek műsor csak holnap, szerdán este lesz még látható.

A rendőri tapintat. A vasuti állomásnál történt, hogy egy idegen utas megkérdezte az ott posztoló rendőrtől, vajjon elindult-e már a vonat? A rendőr odalépett a vágányokhoz, rátette egyikre a lábát, kissé figyelt s azután komoly képpel azt mondotta:

— Elindult, gyűn már!

Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Tettamanti Béla Pataky Edittel, Kereső István Olasz Mariával, Böresők István Jákó Juliannával. — Házasságot kötöttek: Zsarkó János Grézi Juliannával, Varga Ferenc Fodor Rozáliával, Sánta Ferenc Szentpéteri Viktóriával, Köteles Nagy István Fekete Rozáliával. — Elhaltak: Páger Julianna Kis Józsefné 60 éves, Papós János 5 hónapos, Szabó Margit 9 éves, Fodor Péter 3 hónapos korában.

x Naponta friss „Baksör“ kapható Érdeky József Barcsay-utcai vendéglőjében.

Egy jó magaviseletű **fiú** azonnal felvétetik. Kezdő havi fizetése 12 korona. Utolsó évben havi fizetése 20 korona. Makói Független Ujság nyomdájában.

Nincs só.

Munkában a sózsorások.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, dec. 12.

Magyarországot most egy új veszedelem fenyegeti. Fogytán van a só.

A só-mizéria fenyegeti Szalontát is és a háziasszonyok jól teszik, ha sószükségleteik beszerzéséről már most gondoskodnak, mert itt is könnyen megeshik, hogy kifogy a só. A kereskedők a legnagyobb aggodalommal nézik a sókészlet apadását, mert a sónagykereskedők sem kapták meg a megrendelt sőt és egyhamar s-hovase küldenek. Hiába mennek levelek, táviratok — só nem jön.

Ennek a késedelemnek a nagy waggonhiány az oka, amely ijesztő arányokat ölt az államvasutaknál és amely rettenetes hatását minden kereskedővel érezteti. A waggonhiány miatt nincs fa, nincs szén és emiatt nincs só sem.

Mint minden ilyen esetben: a sóhiánynak is vannak hiénái. Olyanok, akiknek van sója, de hasznát akarnak húzni a válságból. Vannak, akik keverik a sót és mégis dupla áron adják el.

A legújabb válság a só-válság. És ez mindegyiknél veszedelmesebb lehet.

Makói Uránia-színház.

Szerdán este 8 órakor

rendkívül fényes előadás

Pali messzengerbojnak kőszül.

Falrengetően kacagtató.

Dráma a gyorsvonaton.

Rendkívül izgalmas.

Gaumont ujság. Rendkívül érdekes. A fogházorvos. Az életből merített dráma. Késő bánat. Nagyhatású dráma. Hetyke Frici öröksége. Mulattató.

Pali hipnotizál.

100 arany annak, aki nem nevet.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér. Gyermekek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik. 134

Az igazgatóság.

Egészen száraz

tengeri

8 forint 50 krajcárért métermázsánként kapható:

Strasser és König cégnél, Uri-utca 10. szám.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: Ő maga. (117) XII.

A visszanyert szabadság.

Egy verendafélét is csináltam az ajtó előtt, és gyakran itt üldögélünk estéig dalolva, csevegve távollevő barátainkról, a mostani és a múlt időről. Az igazat megvallva, mikor ezek a szegény fiatal lányok a konyhóba léptek, arcukról keserű csalódás tükröződött le és mindnyájan sirtunk az éj leg nagyobb részén keresztül. Később elmondták, mennyire sajnálják, hogy így utat engedtek fájdalmuk kitörésének; és kértek, ne tartsam őket hálátlanoknak. Nem sokára aztán bele törődtek az elkerülhetetlenbe, az ifjúság kiapadhatatlan optimizmusa kitört belőlök s lehetőleg kényelmesen berendezkedtek a feketék közt míg valamely véletlen eset képessékké nem tesz bennünket, hogy elhagyjuk ezt a borzasztó és félreeső tájat. A lányok állandóan remegtek, ha magukra maradtak; attól féltek, hogy ellopják őket. Hallották, hogy a ben szülőttek lopás útján szoktak feleségeket szerezni maguknak; sokszor halálos rémülettel riadtak fel éjjel álmukból is sikoltoztak a legszivszaggatóbb módon.

Jól tudván, hogy a közönséges élelem undorító az én bájos társaim előtt, átrándultam az egyik szigetre, hol az én korallszigetemről távozásom közben egy csomó gabonát elrejtettem. Ezt most hazahoztam az otthonomba és elvettem a lányok számára, Mindig félrettem ettől meg a főtt gabonát bizonyos növénytejjel, mely egy bizonyos fajta pálmafából folyt ki. Mikor kicsit később jobban megbarátkoztak új környezetükkel nagyban kezdtek érdeklődni otthonunk iránt és óráig elbámulták a mint durván összerovott asztalokat, székeket és más butorzatokat erőködtem csinálni. Yamba szakácsnő és szobalány volt, de a munka annyira felszaporodott, hogy segítség nélkül el nem végezhettem.

(Folyt. köv.)

A Korona depó

a közelgő

karácsonyi ünnepekre ajánlja jó minőségű italait, hol a legjobb

hegyi és homoki borok utcai kimérésre **36 krajcárért** kaphatók. Nagyobb vételeknél árkedezmény.

Vidékre 50 literen felül 26 krajcár literje.

A pálinkák árai dacára az új szeszadó törvénynek, utcai kimérésre egyáltalában nem változtak.

Finom Jamaicai thea-rum 1*20 kr. literje. Mindennap friss Baksör kapható.

Eladó egy fehér

Angorra-belépő

(gallér.)

Cím megtudható: a kiadóban.

Az „ÓRANGYAL“

disztemetkezési vállalat

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy temetkezéseket, temetésekhez való gyászczikkeket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig — a mai modern kor és izlés szerinti kiállításban — a legszolidabb árban eszközöl. Ravatalozásért és gyászkoosiért külön díj nem számíttatik. Tölgyfa kereszték és fejfák a legolcsóbb árban szerezhetők be nálam. A névfelirat arany és ezüstözéséért külön díjat nem szánok fel.

B. pártfogást kérve: 161

özv. Gyurik Lajosné,

Kenyér-piac. (Tőkey-házban.)

▲ Aki arcának üdeségét s kezének, fogának **Tubarózsa-** fehérségét meg akarja tartani csak **szépitőszereket** használjon. Tubarózsa-krém az arc fényességét, pattanásokat, arcráncokat megszüntet. Teljesen ártalmatlan!

▲ **Tubarózsa-kenőcs** a legjobb sömör, szeplő és májfolt elmulasztására!

▲ **Tubarózsa-tej**-től az arc hófehér lesz!

▲ Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tubarózsa kölni víz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.

▲ **Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növést legjobban elősegíti! o o o o o

▲ Az őszülő hajnak eredeti szint ad a **Hajrengátor!**

▲ »Salofor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti! Minden gyógyszer, bel- és külföldi különlegességek nagyraktára.

▲ **JENEI SZÉKELY LAJOS** gyógyszerháza a »Szent István«-hoz

▲ **MAKÓN.** (a róm. kath. templom mellett.)

▲ Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

Gyermekeknek:

Babák, plüschbabák és állatok, hintalovak, társasjátékok, kő- és faépítő-szekrények, vasutak, laterne magikák, kinematográfok, automobilonok, várak, ólomkatonák, footballok, babakonyhák, babaedények, kocsik, lovak, babaszobák, bababutorok, gyermekbiciklik, szobahinták, babakocsik, puskák, dobok, trombiták, csörgők, képeskönyvek, ifjusági iratok s a térszűke miatt fel nem sorolt összes elképzelhető gyermekjátékok óriási választékban.

Felnőtteknek:

Theafőzők, likórkészletek, virágvázák, ékszerdobozok, írókészletek, japán zseb-kendő-, keztyű- és ékszerdobozok, dohányzó-készletek, hamutálak, fényképke-retek, emlékkönyvek, levelezőlapalbumok, fényképalbumok, manicuri (köröm-ápoló) készletek, berendezett uti toilette-tekeresek és dobozok, varródobozok, nők ézításkák, pénz-, szivar- és cigarettatárcák, illatszerek, stb. a legújabb divatban óriási választékban.

Menyasszonyi ajándékok nagy választékban. Valódi alpaca evőeszközök.

Grammofon

és lemezeket a legolcsóbb áron.

==== Mindennap friss újdonság. ====

Részlet-

fizetésre is
kapható.

Karácsonyfadiszek nagy választékban.

Sylveszter-estélyre és más tombolák alkalmára Jux és egyéb tárgyak a legmértékeltébb áron kapható.

Mély tisztelettel meghívom **Makó város** és környéke nagyérdemű közönségét, ezen valóban fáradságot és költséget nem kimélve, a legkényesebb igényeket is kielégítő, legdusabb választéku raktárom minden vételkötelezettség nélkül való megtekintésére! **Vidéki** megrendelések a legpontosabban és leggyorsabban eszközöltetnek. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Klein Mór „Koronabazár“

MAKÓ. (Korona-épület.)

FIGYELEM!

ÉRTESÍTÉS!

Földek eladása és vétel.

Aki földjére és házára hosszú vagy rövid lejáratu törlesztéses

4, 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ Pénzkölcsönt

akar fölvenni, vagy aki építeni szándékozik és ahhoz I. és II. helyre

építkezési kölcsön

szükséges, az forduljon bizalommal az alanti bankirodába, mert megbízást kaptam az ország legnagyobb pénzügyintézetétől, hogy megfelelő tőke törlesztéssel 10 évtől 60 évig terjedő időre folyosíthatok 4, 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ kölcsönt. Megbízatásom folytán a kölcsön megszerzését teljesen díjtalanul eszközölöm, mivel intézeteim által leszek honorálva.

Kenyeres Izsó Makó, Uri-utca Bőhm-féle ház.

66

Ügynökökkel kérem nem összetéveszteni.

Házak eladásait eszközölöm díjmentesen.

Gyógyszertár átvétel!

Ezennel szives tudomására hozom a nagyközönségnek, hogy a

Weber & Bárány-féle a (Szegedi-utcai)

»Az Isteni gondviseléshez« címzett

gyógyszertárát megvettem.

Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi különlegességeket, kötszereket, stb. stb. Raktáron nem lévő dolgokat, a legrövidebb idő alatt meghozatok.

A nagyközönség szives támogatását kérve

SANDOR ZSIGMOND

gyógyszertártulajdonos.

206

FIGYELEM!

2000 darab legújabb felvételű hanglemezzel, 100 darab legújabb éneklő gép és éneklő gép alkatrészecskék és tük eredeti gyári árkban lesznek elárusítva míg a készlet tart Glück Samu gépraktárában.

Ujdonság!

Előre és hátra varró eredeti karikahajós varrógépek, Minerva egy tengelyes, súlyosztós karikahajós varrógépek, Central-Bobbin és Singer rendszerű csolnakos varrógépek, varrógépekhez való mindennemű alkatrészecskék eredeti gyári árakban szállít Glück Samu gépraktára Makó.

Legújabb!

Lábbalhajtós morzsológát, kuphengeres répvágókat, szecskavágókat, ujonnan hitelesített mérlegeket, mosó- és mángorló gépeket, mélyen leszállított árban és kedvező részletfizetés mellett szállít Glück Samu gépraktára Makó, Szegedi-utca.

Figyelmes kiszolgálás!

Olcsó árak!

Kocsis és Skopál

(Főtér, Bőhm-házban) olcsó árairól és finom áruiról meg nem győződik.

Készítünk képkereteket a legegyszerűbbtől a legpazarabb kivitelig. — Elvállalunk lakásokat villamos bevezetésre és

[11] villamos csillárokkal

való felszerelésre. --- Tartunk raktáron: alpaka és ezüst használati cikket, diszműarut nagy választékban.

Kölcsön edények!

Épület üvegezés!

Alkalmi és menyasszonyi ajándékok!

Kávéházi és vendéglői edények!

- 92 -

ütötte, melyek nem tartoznak rá, a kalapot egy csomó szalmából kikaparta s diadalmasan vitte vadászszákmány gyanánt az urának.

De a kutyák nem beszélnek.

- 89 -

Márton a községi küldönccel ott maradt halottvirrasztónak.

— Ismét betért egy a révbé, — dörmögte magában az öreg lelkész, míg lassan visszatért a plébániára.

És amint így ide-oda gondolt, hogy lehetne a szegény ördögnek tisztességes temetést adni s mint kelene a báróval a szomorú hirt tudatni, tekintete a kalapja árnyékára esett, mely élesen határolva vált ki a napsütötte talajon, egészen a lábai előtt a keskeny ösvényen tova osonva és meghökkenve állott meg.

Ide-oda forgatta a fejét, hogy az árnyékvetődést megváltoztassa, hasztalan. Mindig úgy tűnt fel neki, mintha ez nem a régi jól ismert árnyék volna, mely annyi esztendő óta kísérte őt jártában-keltében.

A különbség a karimában rejlett. Mig az ő széles kalapja vitorlaszerűen duzzadt szárnyaival különben az ösvénynek majdnem egész szélességét betöltötte, egy nagy esetlen madárhoz hasonlóan, mely fáradt szárnycsapással röpdül a tengerből fölött, ma valami csinos alakja volt az árnyéknak, mely ugyszólván a másik fiókjának tüntette fel.

Don Antonio nem tudta magának egy ilyen változás okát megmagyarázni, míg végre letette a kalapot és látta, hogy itt valami cserének kellett történni. Amit itt a kezében tartott, nem a régi bolyhos kalap volt a kopott szallagokkal, vörhenyes szélekkel, számtalan horpadással, hanem egy másik, egy valószínű pompás kis kalap, frissen a dobozból, csinos, kackiás, selyem bojtjal, égkékszin béléssel, mint a kanonokok köpenykei, szóval egy főpap és nem egy szegény falusi plébános kalapja.

Önnek is tetszeni fog!

Egy kitünő eszme!

Az egész világ azon töri a fejét,

hogyan mivel lépje meg kedveltjeit a közelgő ünnepek alkalmából.

Egy jó tanács!

Minnek örülnek a legjobban?

A szép kézimunkának.

Nézzék meg azt a gyönyörű kiállítást PAPP ZOLTÁN főtéri üzletében a legszebb kalotaszegi, madeira, Pointlace munkák, mesés himzések, kész montirozott párnák, kötött és himzett ridikülök stb. — De vásárolhat ott olcsón mindenféle divatekceket, elegáns nyakkendőket, uri mellényeket, gallérokat, kényesítőket és ingeket. — Nők és gyermekek számára a legfinomabb harisnyák és keztyűk dus raktára. Mindenféle kézimunkákhoz szükséges anyagok, pamutok, selymek, gyapju fonalak, D. M. K. és Hauschi cernák, Csipke veréshez szükséges összes kellékek stb.

Egy látogatás az üzletben mindenről meggyőzi!

Modern előnyomda!

Telefon-szám: 47.

Ibolya krém, a legjobb hatású arc- és kézfínítószer, Egyedül kaphatók: pudr, szerek

SÁNDOR ZSIGMOND

»Az I. teni gondviselés«-hez címzet gyógyszertárában.

KAKÓN, Szegedi-utca.

Ara:

Ibolya-krém 1 korona.
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fillér.

Nagy raktár mindennemű engedélyezett különlegességekben, kötszerek, gumicikkek, kozmetika- és illatszerekben,
205

Sarokház eladás.

Hosszu- és Paradicsom-utca sarkolatán az ártézikut előtt a 29. szám alatti

sarokház

szabad kézből eladó. Értekezni lehet Rosner Izrael, lakik özv. Panyor Mihályné házában, Gróf Vay-utca 9. szám alatt.

Ertesítés!

Naponta friss, eredeti

kőbányai

gyári töltésű

MALÁTA-SÖR

kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

NŐI FELÖLTŐK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o

Mértékszerűtlen rendelések elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemőkelengyék.

Keresztelő párnák,

fejkötők és himzet

piqe paplanok.

Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

(141) Szőrmeárúk,

boák, muffok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Legujabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások

a legujabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Főtér, (az Otthon kávéház mellett)

— Mi lehet ez? Ugyan mi lehet ez? — kiáltott fel Don Antonio. — Olvastam ugyan a szentírásban, hogy egy holló kenyeret vitt Illés prófétának, de hogy az Uristen új kalappal lásson el szegény papokat, azt még sohasem hallottam.

A legjobb volt, hogy a kalap úgy illett a fejére, mintha rá öntötték volna, éppen mintha a jó Isten maga vette volna a mértéket.

Bár a közelebbi körülményeket nem tudta magának megmagyarázni, mégis meg volt róla győződve, hogy a csere sehol másutt nem történhetett, mint a halottas szobában.

Mártonnak egyelőre nem szólt a dologról, de mikor a temetés napján újra a Szalvátor kis szobájába lépett, első tekintete az ócska kalapját kereste. És valóban ott látta a sarokban egy széken heverni.

Szórakozottságában tehát bizonyosan az ujat vette az ócska helyett és pedig a fali szekrényről, melynek tetején egy pormentes hely még egészen világosan mutatta a körvonalait.

Lelkiismeretének a szava azt mondta neki, hogy kötelessége volna az új kalapot megint oda tenni, ahonnan elvette, de — belső szórakozottság avagy gonosz szellem sugallata volt-e, kinek nincs nagyobb gyönyörűsége, mintha egy valóban gyöngéd lelkiismeretet megrohanhat, — egyszóval tény, hogy mikor a jó pap a helyiségből távozott, ez újra az új kalappal a fején történt, míg az ócska szép csöndesen a széken maradt.

— Az ilyesmi nem tolvajlás, — okoskodott magában, míg a kis gyászmenet lassan a temető felé mozgott. — Egy szegény halottnak nem tesz kárt vele az

ember, ha a kalapját elveszük. Ott len a föld alatt nem fenyegeti őt napszúrás. És aztán utóvégre csak jogom van a temetési költségeket valamely alakban behoznom. Szalvátor nem hagyott maga után mást, mint a kutyáját s ha talán abban reménykedném, hogy a vén szabadonc, a gazdája, fizetni fog érte, szépen felsülnek.

— De, dörmögte a hajthatatlan lelkiismeret — de ki mondja neked, hogy a kalap egyáltalán a Szalvátor tulajdona volt? Nem valami véletlenségből tévedt a kamarájába? Eshetőleg csak őrizetbe vette.

— Mindez nagyon szép, — nyugtatta meg magát újra. — De hiszen én ott hagytam az én ócska kalapomat az övé helyett s a mint a jogos tulajdonos a cserét észreveszi, csak át kell jönnie a plébániára és én nem tartom vissza az ő tulajdonát.

Miután ily módon elhallgattatta aggodalmait, még aznap este kifejtette Márton, a volt kapucinus, e lelkiismereti dolgokban valóságos tekintély előtt az egész tényállást és ez is igen természetesnek tartotta, hogy Don Antonio olyan dolgot használt, ami alapjában véve gazdátlan dolognak volt tekinthető.

Hogy aztán még a legutolsó gyöngye skrupulustól is szabaduljon, a halotti imákat illetőleg külön ráadás-sal is szolgált az öreg tisztelendő s egy egész szent misét áldozott a Szalvátor szegény lelkének.

A kalapot azonban megtartotta.

Szalvátor meghalt és nem adhatott semmi felvilágosítást róla, mint került a kalap a kamarájába. Aki tehette volna, a kutya volt, mely alkalmilag, mikor fájának régi szokása szerint az orrát olyan dolgokba